

**ZIEMASSVĒTKU MIERU
UN GADUMIJAS PRIEKU
KATRAM SIRDĪ!
LAI VEIKSMĪGS NĀKAMAIS GADS!**

PALDIES!

LNS laikraksta radošā komanda sirsnīgi pateicas visiem, kas šajā gadā dažādā veidā palīdzēja veidot "Kopsoli" un LNS mājaslapas saturu.

Kopsoli brīvprātīgo palīgspēku vidū ir uzcītīgi rakstu un fotogrāfiju autori, kuri veido dzīvo saiti ar mūsu lasītājiem visā Latvijā.

Pāršķirstot mūsu kopdarbā tapušos Kopsoli 2017, veidojas pazīstamu vārdu un uzvārdu virkne, no kuriem daudzi atkarotjas ne tikai šī gada izdevumos, bet gadu pēc gada.

Lūk, viņi – brīvprātīgie rakstītāji: Sandra Gerenovska, Inese Immure, Brigīta Lazda, Edgars Vorslovs, Ivars Kalniņš, Dana Kalpiņa – Geida, Dace Lāce, Žanete Škapare, Ina Rutkovska, Anita Ceple, Mārīte Sarkane, Ainārs Osmanis, Santa Kesenfelde, Sintija Kārklīņa, Gundega Paņko, Elvīra Čaika, Inese Geduša, Iveta Kraze, Natālija un Zintis Felkeri, Māris Veidemanis, Ilze Jaunzeme, Karīna Pavlova, Baiba Bicēna, Jevgeņijs Puhovs, Sandra Freimane, Santa Strauja, Zane Kristapone, Anita Strazdiņa, Laura Zeltiņa, Līga Pauniņa, Anita Kuļikovska, Aiva Šilinska, Kristiāna Vincjuņa un citi.

LNS Jauniešu centra pasākumus apraksta un fotografē paši jaunieši: **Kristaps Legzdīns, Krista Kristīne Magone.** Jauki!

"Kopsoli" ziņas par paveikto darbu regulāri snieguši arī LNS vadības pārstāvji, mūsu SIA un bērnu ar dzirdes traucējumiem skolu pedagogi, Sarmīte Plūme no LTV un vēl citi šeit nenosauktie, bez kuru radošās klātbūtnes "Kopsoli" vienkārši vispār nebūtu.

LNS un biedrību pasākumu foto arī sūtījuši daudzi, un viņu foto rotā gan avīzi, gan mājaslapu.

Tie ir: **Ilona Liniņa, Rūdolfs Kesenfelds, Rūta Bernau, Ilona Pole, Diāna Greneviča, Anita Grahojska, Ivars Ķezbers, Sandis Vazdiķis, Dace Vingre, Ieva Benefelde, Valdis Krauklis, Egons Ziverts, Ruslans Gerenovskis, Santa Strauja, Armands Hildebrants, Ina Rutkovska, Inguna Čauna, Sanita Gabrāne, Igors Čaika, Oļegs Adamovičs** un citi.

Esam pateicīgi **Ingunai Čaunai, Edgaram Celmiņam**, kuri šogad ļoti palīdzēja Kopsoli ar tehniskiem darbiem.

Paldies visiem! Mēs ļoti ceram uz sadarbību un atbalstu arī turpmāk!

*Ilze Kopmane, Zigmārs Ungurs,
Juris Grundulis*

Būt LNS prezidentei ir liela atbildība

28. novembrī LNS prezidenti Sandru Gerenovsku ar viņas pirmajām simts dienām LNS vadībā sveica darbabiedri un valdes locekļi. Brīdis bija emocionāls, bet īss, jo tūlīt pēc tam sākās kārtējā LNS valdes sēde. Taču, lūk, tagad "Kopsoli" sniedz plašāku interviju ar prezidentu, kas tapa drīz pēc tam.

Kādi ir jūsu emocionālie iespaidi par pirmajām 100 dienām prezidentes amatā?

Pirmie mēneši ir bijis iepazīšanās laiks ar spēles noteikumiem, spēlētājiem un pašu spēli, ko nozīmē būt LNS prezidentam. Spēles noteikumi ir apgūti. LNS prezidents – tas nav amats vai profesija,

bet atbildība, kuru man uzticējuši vēlētāji.

Skatos uz prezidenta statusu kā iespēju izaicināt pastāvošo kārtību un iniciēt izmaiņas. Esmu uzrunājusi cilvēkus, uzklājusī viņu vajadzības un problēmjautājumus. Es lieku lietā savu pieredzi, lai saprastu stratēģiju un taktiku.

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

Mūsu ļaudis zelta briedumā

Reizi gadā uz rudens pusi lielākā daļa biedrību rīko apaļo gadu jubileju atzīmēšanu un to savu biedru godināšanu, kuri sasnieguši pusgadsimta skaitli – 50, un pēc tam jubilejas ballīte katram seko ik pa 5gadiem – 55, 60, 65... (attēlā – Rīgas RB jubilāri 2017).

Tālāk lasiet 7. lpp.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp. "Būt LNS prezidentei ir liela atbildība"

Man ir laba komanda, un es priecājos, ka mēs spējam vienoti sastrādāties. Jāsaka paldies visiem tiem kolēģiem, kas ir bijuši kopā ar mani plecu pie pleca šajās pirmajās 100 dienās.

Cik daudz pienākumu nācis klāt? Vai darba slodzi palīdz mazināt tas, ka tagad ir 2 viceprezidentes?

Pienākumus nav iespējams uzskaitīt, jo uzskatu, ka viss, kas skar LNS, ir prezidenta pienākumi un atbildība. Prezidentes amatā esmu pirmoreiz, tāpēc nevaru salīdzināt, kā ir, ja ir viena viceprezidente un tagad – divas. Bet priecājos, ka mēs visas trīs spējam sastrādāties komandā kā viens vesels, un katra viceprezidente cenšas savu iespēju robežās veikt sev uzticētos pienākumus.

Pirmajās 100 dienās esam spējušas iesniegt daudz priekšlikumu dažādās valsts un pašvaldību institūcijās. Esam iepazīnušas ar interesantiem cilvēkiem, kuriem esam snieguši informāciju par nedzirdīgo cilvēku problēmām un vajadzībām, esam sapratušas, kādā virzienā ir jāstrādā.

Kas šajās 100 dienās visspilgtāk palicis atmiņā? Vai bija arī kādi sarūgtinājumi, vilšanās?

Visspilgtāk ir palicis atmiņā tas, ka apkārt ir daudz labu cilvēku, uz kuriem var paļauties. Varbūt bija neliels sarūgtinājums, ka darbs bija jāsāk pie tukša datora un pilnīgi no baltas lapas. Bet mums tas izdevās, tāpēc sapratām: ja izturējām šīs pirmās 100 dienas, tad turpmāk izturēsim arī visu pārējo.

Neliela vilšanās bija, ka jāturpina darbi pie projekta, kurš nemaz vēl nav tapis, bet pie tā darbs ir uzsākts jau pirms kongresa. Šis projekts LNS sagādās lielus riskus un problēmas, bet vairs nav iespējams pat atkāpties, jo nauda priekš LNS ir paredzēta. Bet, lai šo projektu iesniegtu, LNS iztrūkst daudzu nekustamo īpašumu dokumentācijas. Lai šo dokumentāciju sakārtotu, būs nepieciešami zināmi līdzekļi, kurus projekts neatmaksās, jo šiem dokumentiem jau bija jābūt LNS rīcībā.

Kādas jaunas atziņas, secinājumi ieguvāt?

Izvērtējot pirmās 100 dienas, varu secināt, ka darbs LNS ir efektīvs, jo nevienā sfērā nav jāsāk darboties no nulles punkta – ir jūtama pēctecība un iesākto darbu turpinājums. Atliek tikai pilnveidot LNS sniegto pakalpojumu loku un, kur

nepieciešams, uzlabot to efektivitāti un kvalitāti!

Man pašai ir prieks izjust atbalstu gan no pieredzējušu kolēģu pušes, gan arī no LNS administrācijas darbiniekiem, kas šajās 100 dienās dalījās ar mani pieredzē un nepieciešamības gadījumā sniedza padomu. Šīs 100 dienas manī radīja pārlicību, ka, strādājot godprātīgi un profesionālā komandā, var izdarīt ļoti daudz gan biedru, gan visas LNS labā.

Kā jūs vērtējat 2017. gadu, cik tas bijis veiksmīgs/neveiksmīgs LNS?

Cik tas bija veiksmīgs, grūti spriest, jo pati esmu amatā tikai 100 dienas. Bet neveiksmīgs noteikti nav. Biedrība kā pastāvēja, tā pastāv joprojām. Ne tikai kongresa ziņojumā, bet arī LNS mājaslapā un sociālajos tīklos ir redzams, kā veicas LNS.

Ko jūs novēlētu nedzirdīgo kopienai Ziemassvētkos un gadumijā?

Lai visiem mums kopā veicas īstenot to, ka LNS joprojām ir mūsu mājas, kur gribas būt un vienmēr atgriezties, un LNS ir vieta, kur iegriezties ar idejām un problēmu risinājumiem, gūt atbalstu.

Mēs stāvam uz jauna – 2018. gada sliekšņa, un es novēlu visiem LNS biedriem, sadarbības partneriem, kolēģiem, lai šis nākamais gads būtu veiksmīgs, sekmīgs un nestu jums visiem to, ko sirds kāro un ir iecerējusi!

Lai nākamais gads būtu jaunrades, dažādības gads, lai jūs justu, ka jauna diena nes jaunas iespējas un izdevības, ka katru dienu jūs atrodāt sevī vēl neizmeltus spēkus un iespējas, lai viss, ko jūs uzsākat, laimīgi un sekmīgi beidzas un lai pēc katra padarītā darba jums nāktu prātā desmit citi, kas ir tikpat dīži, nepieciešami un svētīgi, bet galvenokārt – aizraujoši.

Es novēlu visiem, lai 2018. gads nestu jūsu mājās laimi, mieru, satīcību, veiksmi katram jūsu darbā un vienmēr šo sajūtu, ka jūs esat daudz bagātāki nekā jebkad to esat apjēguši.

Lai jums priecīgi Ziemassvētki un lai 2018. gads būtu laimīgs un bagāts!

Paldies par interviju, lai arī jums veiksmīgs un laimīgs nākamais gads! ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: Ieva Kīca

LNS vadība piedalās, apspriež, izlemj

9. NOVEMBRĪ

LNS prezidente Sandra Gerenovska piedalījās Invaliditātes lietu nacionālās padomes sēdē. Tajā prezentēja SIF pētījuma "Sabiedrības izpratnes un informētības paaugstināšanas stratēģija pretdiskriminācijas un dažādības veicināšanai" rezultātus un šī procesa tālākās attīstības iespējas.

Sēdē apsprieda arī saņemtās rekomendācijas no ANO Personu ar invaliditāti tiesību komitejas par ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām ieviešanu Latvijā.

ANO komiteja Latvijai kopumā izteikusi gandrīz 50 rekomendācijas. Divas galvenās – neatkarīga dzīve un iekļaušanās kopienā, kā arī iekļaujoša izglītība.

14. NOVEMBRĪ

LNS viceprezidente Inese Immure piedalījās Latvijas Pacientu organizāciju konferencē, ko jau 12. gadu pēc kārtas organizē Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija *Sustento*.

Dalībnieki tika iepazīstināti ar izmaiņām veselības aprūpes finansēšanā. 2018. gada finansējums veselības nozarei sasniegs 1,01 miljardus eiro (2017. gadā veselības nozares finansējums ir 820 miljoni eiro), un tas būs lielākais veselības nozares palielinājums pēc Latvijas neatkarības atgūšanas.

Paneldiskusijā debatēja, vai Latvijā veselības aprūpes pakalpojumi ir vērsti uz pacientu. Tāpat dalībnieki mēģināja rast atbildi, kā nepārmaksāt par zālēm: vai ekonomēt uz veselību ir pareizi? Galvenā atziņa – pašiem cilvēkiem aptiekā jāinteresējas, vai ir pieejamas citas lētākas zāles, kas līdzvērtīgas oriģinālajām.

Nav obligāti jāpērk tieši tās zāles, ko izrakstījis ārsts. Tāpat jāsaprot, ka arī aptiekas ir vairāk ieinteresētas pārdot dārgākās zāles.

15. NOVEMBRĪ

S. Gerenovska organizēja reģionālo biedrību priekšsēdētāju sapulci un LNS valdes sēdi.

17. NOVEMBRĪ

S. Gerenovska piedalījās LNSF kongresā un vadīja LNSF jaunās vadības vēlēšanas.

21. NOVEMBRĪ

S. Gerenovska piedalījās Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) Konsultatīvās padomes sēdē, kurā iepazīnās ar rezultātiem Aģentūras sniegtā sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pilnveidošanā, Eiropas Savienības fonda projekta „Personu ar invaliditāti vai garīga rakstura traucējumiem integrācija nodarbinātībā un sabiedrībā” ieviešanas progresu un jaunajām profesionālās rehabilitācijas un prasmju programmām.

Pašlaik, lai saņemtu sociālās rehabilitāci-

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

jas pakalpojumu, rindā gaida apmēram 12 000 personas, arī tādas, kurām pakalpojums būtu jāsaņem nekavējoties. Pakalpojums ir dārgs – vienas personas sociālā rehabilitācija par valsts budžeta līdzekļiem izmaksā 700 eiro.

S. Gerenovska jautāja, kas notiks pēc tam, kad beigsies akreditācijas termiņš studiju programmai “Surdotulks”?

Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu departamenta direktora vietnieks A. Dūdiņš atbildēja, ka SIVA turpinās programmas realizēšanu, nodrošinot 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības līmeņa iegūšanu. Par 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības līmeņa iegūšanu studiju programmā “Surdotulks” ir jārūnā ar IZM pārstāvjiem. Viņš aicināja šo jautājumu iekļaut Invalīdu lietu nacionālās padomes (ILNP) sēdes darba kārtībā.

25. NOVEMBRIĒ

S. Gerenovska sveica Rīgas RB pasākuma „Zelta briedumā” jubilārus.

29. NOVEMBRIĒ

S. Gerenovska kopā ar I. Immuri piedalījās Rīgas domes organizētajā 8. iedzīvotāju forumā “Rīga dimd – iedzīvotāji runā, domā, dara” (vairāk par to 5. lpp.)

S. Gerenovska apmeklēja Tiesībsarga konferenci “Darba tirgus pieejamība personām ar invaliditāti” un pašākumu “NVO Gada balva personu ar invaliditāti atbalstam”. Pēc tam Rītausmā tikās ar Saeimas deputātu Raivi Dzintaru (skat. tālāk).

4. DECEMBRIĒ

S. Gerenovska kopā ar viceprezidenti Inesi Immuri piedalījās Saeimā ikgadējā diskusijā „Saeima cilvēkiem ar invaliditāti”. Šī gada tēma: *Līdzdalība politiskajā un sabiedriskajā dzīvē*.

Tika diskutēts par cilvēku ar invaliditāti iespējām iegūt informāciju, piedalīties diskusijās lēmumu pieņemšanas procesā un veikt apzinātu un neatkarīgu izvēli vēlēšanās.

5. DECEMBRIĒ

S. Gerenovska kopā ar I. Immuri, B. Lazdu un pārējiem LNS valdes locekļiem tikās ar SIA “SASAP” pārstāvjiem, kas izstrādā aplikāciju komunikācijai ārkārtas situācijās.

6. DECEMBRIĒ

S. Gerenovska vadīja LNS domes sēdi (skat. rakstu atsevišķi).

7. DECEMBRIĒ

S. Gerenovska piedalījās NVO “Apeirons” konferencē „Pieejams tūrisms visiem”. ▲

LNS valdes sēdēs

Kārtējā LNS valdes sēde 15. novembrī pieņēma vairākus lēmumus, kurus vēl jāapstiprina LNS domē (skat. rakstu “Domes sēdē”).

LNS valde izskatīja un apstiprināja grozījumus LNS Jauniešu centra Nolikuma 6.4. apakšpunktā šādā redakcijā: **„LNS JC konference ir lemttiesīga, ja tajā piedalās ne mazāk kā viena trešā daļa no reģistrētajiem JC dalībniekiem”.**

28. novembra valdes sēdē LNS prezidente Sandra Gerenovska informēja valdi, ka 2017. gada 12. oktobrī ir saņemts Vara Strazdiņa iesniegums ar lūgumu viņu atbrīvot no SIA „LNS Nekustamie īpašumi” (NĪ) valdes locekļa pienākumu pildīšanas ar 2017. gada 1. decembri.

Valde nolēma atsaukt no NĪ valdes locekļa pienākumiem Vari Strazdiņu ar 2017. gada 1. decembri un uzdot viņam sagatavot nodošanas – pieņemšanas aktu, debitoru un kreditoru sarakstus, bankas kontu izdrukas un citus nepieciešamos dokumentus un NĪ mantu, lai to nodotu jaunievēlētajam NĪ valdes loceklim.

LNS valdes izvērtēšanai pieteikumu uz NĪ valdes locekļa amatu iesnieguši desmit pretendenti:

Oskars Golds, Ingars Puters, Arnis Šreibers, Uģis Priede, Guntars Pāvels, Jānis Puzaks, Arnis Žuburs, Valdis Adamovičs, Andris Ķirsons un Guntars Jurševskis.

Par jauno SIA „LNS nekustamie īpašumi” valdes locekli no 2017. gada 4. decembra LNS valde ievēlēja Guntaru Pāvelu. Viņš tika atzīts par viskvalificētāko šim amatam, ar vispusīgu, atbilstošu izglītību un darba pieredzi.

Valde pieņēma vēl dažus lēmumus, kurus jāapstiprina LNS domē. ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: Varis Strazdiņš

Domes sēdē

6. decembrī notika LNS domes sēde. Vispirms domnieki par LNS revidentu iecēla SIA „Auditorfirma „Grāmatvedis”” zvērīnāto revidentu Jāni Mežielu ar pilnvaru termiņu līdz 2018. gada 31. martam. Pēc tam apstiprināja LNS 2017. gada budžeta grozījumus ar plānoto atlikumu uz nākamā gada 1. janvāri 179 384 eiro.

Debatēs par budžeta grozījumiem visvairāk sprieda, **vai iedalīt naudu LNS īpašumā esošo telpu Liepājā, Graudu ielā 43 remontam.** Šīs telpas stāv tukšas jau gadiem ilgi un tagad radusies doma tās izremontēt un pārdot vai iznomāt. Izdevumi šo telpu remontam tika iekļauti budžeta grozījumos.

Domnieki nolēma nepalīdēt LNS biedru naudu, tie paši 6 eiro būs gan nākamgad, gan arī 2019. gadā. Pēc 2 gadiem notiks biedrību konferences un tajās apspriežamo tēmu lokā tiks iekļauts jautājums par biedra naudas turpmāko apmēru.

Biedra nauda par tekošo gadu jāsamaksā līdz tekošā gada 30. septembrim. Ja līdz šim datumam biedra nauda nav samaksāta, tad soda nauda

no 1. oktobra ir 1 eiro. Bet ja nav samaksāts līdz 31. decembrim, tad no nākamā gada 1. janvāra soda nauda ir jau 2 eiro.

Biedra nauda, tāpat kā agrāk, nebūs jāmaksā LNS Goda biedriem, 1. grupas invalīdiem un tiem LNS biedriem, kuri uz tekošā gada 1. janvāri saņieguši 75 gadu vecumu (agrāk bija no 70 gadiem). Dome nolēma atļaut reģionālo biedrību valdēm izskatīt jautājumu par biedra naudas maksas samazināšanu atsevišķos izņēmuma gadījumos.

Iestāšanās nauda LNS būs 1 eiro, atkārtotas iestāšanās maksa – 2 eiro, bet obligāti jānomaksā parādu par biedra naudu, ja tāds ir bijis par to laiku, kad bija LNS biedrs un nenomaksāja biedra naudu līdz izslēgšanai. Dome noteica arī LNS biedra apliecības maksu – 2 eiro.

Dome apstiprināja valdes lēmumu ar 2017. gada 31. decembri **likvidēt Pļaviņu reģionālo biedrību.** Turpmāk Pļaviņu grupa būs Rīgas biedrībā, bet RB Līvānu grupa – Daugavpils biedrībā. Lēmumu par savas biedrības likvidāciju pieņēma pati Pļaviņu RB savā 33. konferencē. Tagad būs tikai 8 biedrības! ▲

Zigmārs Ungurs

Notikumiem bagātā diena – 29. novembris

PAR NODARBINĀTĪBAS VEICINĀŠANU

Arī šogad Tiesībsargs sadarbībā ar Invalidu un viņu draugu apvienību "Apeironis" un Latvijas Nacionālo bibliotēku 29. novembrī organizēja konferenci, un šoreiz tēma bija „Darba tirgus pieejamība personām ar invaliditāti”.

Konferencē uzstājās arī vairāki cilvēki ar invaliditāti ar stāstiem par pašu pieredzi darba tirgū. To starpā bija arī LNS domes loceklis Varis Strazdiņš (*at-tēlā*). Viņš pastāstīja, kā no skārdnieka kļuvis par sava uzņēmuma īpašnieku. Viņš pieminēja, ka likums nosaka, ka cilvēks ar dzirdes traucējumiem nedrīkst strādāt lielākā augstumā par 4 metriem no zemes.

Savukārt par tēmu “Vadlīnijas darba devējiem par darba vides pielāgošanu” ar prezentāciju sniedza arī LNS domes loceklis Edgars Vorslovs.

Konferencē uzstājās valsts amatpersonas no dažādām institūcijām, lai skaidrotu valsts politiku personu ar invaliditāti nodarbinātībā. Nodarbinātības valsts aģentūras direktores Evitas Simsones prezentācijā bija inte-

resanti fakti. Šogad oktobrī valstī bija pavisam 61 014 bezdarbnieki, no tiem 8164 bezdarbnieki ar invaliditāti – un tikai 1 % no bezdarbnieku ar invaliditāti skaita bija cilvēki ar dzirdes traucējumiem.

E. Simsone uzsvēra nesen rīkoto Atvērto durvju dienu personām ar invaliditāti efektivitāti. Šajā pasākumā piedalījās 62 darba devēji, tika piedāvātas 192 brīvās darba vietas. Piedalījās 207 dalībnieki. Pasākuma īstenošanā iesaistījās 45 komersanti, 16 biedrības un Nodarbinātības valsts aģentūra. Darba devēji piedāvāja iespēju iepazīt 53 profesijas dažādās darbības jomās.

Visas prezentācijas, foto un video ir apskatāmas Tiesībsarga mājaslapā: www.tiesibsargs.lv.

SANĒM BALVAS UN ATZINĪBU

Pēc konferences svinīgā vakara ceremonijā Latvijas Nacionālās bibliotēkas Ziedoņa zālē tika godinātas un apbalvotas tās nevalstiskās organizācijas, kas iestājas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām dzīvot pilnvērtīgu dzīvi un aizstāv viņu intereses.

Notika konkursa “NVO Gada balva personu ar invaliditāti atbalstam” noslēgums – jau trešo gadu pēc kārtas.

Šogad konkursā tika saņemti 57 pieteikumi sešās nominācijās. LNS izvirzītais **Baltijas Bērnu fonds** saņēma galveno balvu nominācijā “Izglītības attīstītājs”. Fonds īstenojis vairākus izglītojošus pasākumus – izdotas grāmatas un DVD nedzirdīgiem bērniem, finansiāli atbalstīti jauniešu augstākā līmeņa datorapmācības kursi, studijas augstskolā un neformālās izglītības pasākumi.

Pateicības Tiesībsargs šogad pasniedza organizācijām,

kas pārstāvēja Latvijas cilvēku ar invaliditāti intereses visaugstākajā iespējamā līmenī – Apvienoto Nāciju Organizācijā. To saņēma arī **Latvijas Nedzirdīgo savienība**.

Arī labklājības ministrs Jānis Reirs izteica pateicību tiem cilvēkiem, kas pašizliedzīgi atbalstījuši un aizstāvējuši cilvēku ar īpašām vajadzībām intereses, to skaitā arī **Diānai Zālamanei-Leitei** par projektu, lai nodrošinātu palīdzību nedzirdīgām jaunajām māmiņām.

Starp citu, šis bija ceturtais pasākums (!), kuru šajā dienā paspēja apmeklēt LNS prezidente!

RĪTAUSMĀ – TIKŠANĀS AR SAEIMAS NA FRAKCIJAS VADĪTĀJU

Notikumiem bagāto 29. novembri pēcpusdienā Rītausmā papildināja nedzirdīgo apmeklētāju publiska tikšanās ar Saeimas frakcijas “Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!” – “Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” (NA) priekšsēdētāju Raivi Dzintaru.

Tikšanos noorganizēja Rīgas RB grupas “Tilts” vadītājs Zigmārs Ungurs. R. Dzintars pastāstīja par sevi, par savu ceļu uz politiku un par savas partijas darbību. Uz šo tikšanos

paspēja ierasties arī LNS prezidente Sandra Gerenovska, kura pasākuma gaitā iepazinās ar R. Dzintaru un pateicās viņam par līdzšinējo sadarbību.

NA jau otro gadu pēc kārtas palīdz LNS – šogad ar NA atbalstu izdevās dabūt papildfinansējumu videoziņām, bet nākamgad, iespējams, būs papildfinansējums “Kopsolī” izdošanai.

Tikšanās ilga stundu, tā ir nofilmēta un, ja kādu interesē, video var dabūt ierakstam LNS Informācijas nodaļā. ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: Z.Ungurs, Juris Grundulis

Nedzirdīgie rīdzinieki forumā "Rīga dimd..."

29. novembrī notika 8. ikgadējais iedzīvotāju forums "Rīga dimd – iedzīvotāji runā, domā, dara". Forumā kopskaitā piedalījās vairāk nekā 200 rīdzinieku, tajā skaitā 104 nevalstisko organizāciju pārstāvji. Viņu vidū pirmo reizi bija arī 10 LNS Rīgas biedrības biedri.

Kopā ar LNS prezidenti S. Geronovsku un viceprezidenti I. Immuri viņi aktīvi iesaistījās kopīgā diskusijā darba grupās par jautājumiem, kā veicināt piederības sajūtu Rīgai, aktivizēt pilsonisko līdzdalību Rīgā un uzlabot sabiedrības un pašvaldības komunikāciju. Zīmju valodas tulka pakalpojumu visas dienas garumā šoreiz nodrošināja Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments.

Dalībnieki izteica konkrētus ierosinājumus un risinājumus pašvaldības institūciju darbiniekiem. Nedzirdīgie rīdzinieki atzīmēja, ka trūkst infor-

mācijas zīmju valodā nedzirdīgiem un vārdzirdīgiem iedzīvotājiem, ierosināja lielajos Rīgas pasākumos nodrošināt tulkojumu zīmju valodā, un, lai būtu pilnvērtīga komunikācija ar pašvaldības darbiniekiem, izmantot arī tulka pakalpojumu attālināti – tiešsaistes komunikācijas platformā „Skype”.

Ar pārējiem forumā izteiktajiem ierosinājumiem var iepazīties Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta mājaslapā <http://www.iksd.riga.lv/public/90005.html>.

Forumā tika uzzināts vairāk par Rīgas apkaimēm. To kopā ir 58

(skat. mājaslapā www.apkaimes.lv) Rīgā ir vairākas aktīvas iedzīvotāju kopienas, kustības un biedrības, kas rūpējas par to, lai to apkaimes iedzīvotāju dzīves kvalitāte uzlabotos. Apkaimes arī veicina vietējo patriotismu, tāpēc forumā radās doma veicināt Rīgas nedzirdīgo biedru aktivitāti un piederības sajūtu Rīgai pēc apkaimju principa.

Nedzirdīgiem rīdziniekiem vēl var noderēt mājaslapas www.sportoriga.lv un www.veseligsridzinieks.lv, kurā ir praktiska

informācija par iespējam sportot bez maksas un apmeklēt dažādus veselības veicinošus pasākumus.

Forumā ietvaros Rīgas nevalstiskās organizācijas parakstīja sadarbības memorandu ar Rīgas domi. Sadarbības memorandu parakstīja arī Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidente Sandra Geronovska (2. attēlā). Tās galvenais mērķis ir veicināt sabiedrības iesaistīšanu un tās aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un īstenošanā Rīgas pilsētas pašvaldībā. ▲

Inese Immure

Foto: Juris Grundulis

Sākums 1. lpp. "Mūsu ļaudis zelta briedumā"

Skaistā tradīcija "Zelta briedumā" aizsākusies vairāk nekā četrdesmit gadu atpakaļ Rītausmā reizē ar citu jaunu pasākumu ieviešanu, piemēram, tādu kā jaunlaulāto vakari, kāzu jubilejas (Rožu, Cerīņu, Bronzas, Sudraba, Zelta un kādas tik vēl!)... Protams, arī Bērnības svētki ar lielām šūpolēm skatuves vidū. Vairākus no šiem pasākumiem pēc tam sāka rīkot arī citās biedrībās.

Tā, lūk, radās šī skaistā tradīcija "Zelta briedumā", kas vienīgā no nosauktajām citām izturējusi laika pārbaudi un katru gadu biedrībās kopā pulcina apaļo un pusapaļo dzīves gadu jubilārus.

RĪGĀ

25. novembrī Rītausmā tika godināti šādi jubilāri: **Jānis Timmermanis** (90), **Helēna Klāpote**, **Velta Timmermane** un **Jānis Skerškāns** (80), **Vasilijs Pantja** un **Valerija Kreicberga** (75), **Jeļena Novicka** (70), **Mārīte Miezīte** un **Dzintra Jansone** (65), **Ivars Vīlīps** (60), **Pēteris Logins** un **Inga Sīle** (55) un visjaunākā jubilāre **Daiga Rasiņa** (50). **AUGSTU LAIMI VIŅIEM!** ▲

Ilze Kopmane

Foto: Rūdolfs Kesenfelds

... UN LIEPĀJĀ

25. novembrī Liepājas RB biedri atzīmēja krāšņu ikgadēju pasākumu, sveicot šī gada jubilārus viņu zelta briedumā.

Biedrības priekšsēdētāja Gundega Paņķo aicināja jubilārus iedzīvināt svečītes, lai sveču gaismas siltums radītu prieka sajūtu sirdī.

Visiem kļuva vēl siltāk pēc dziesmas "Debesis iekrita tevī", un apsveikšana sirsnīgi turpinājās tālāk.

Tika godināti biedri: **Visvaris Jēkulis**, **Māra Plāude**, **Maruta Greneviča**, **Marina Matrosova** un **Agris Vazdiķis**.

Pārējie šīgada jubilāri – **Kārlis Nebijs**, **Valdētina Davidenko**, **Galina Siverseva**, **Laimdota Hodakova** nevarēja ierasties un pabūt kopā ar citiem. Viņiem biedri domās sūtīja visa laba vēlējumus.

Daudz laimes arī visiem citiem šīgada LNS zelta jubilāriem! ▲

Ilze Jaunzeme, foto: Sandis Vazdiķis

Vienkārši turpinu strādāt...

Dace Piterniece ir viena no LNS jaunajiem Goda biedriem. Viņas kopējais darba stāžs LNS ir 35 gadi.

Dace LNS sistēmā darbojas no 1982. gada, kad bija tulce Rītausmas drāmas kolektīvam. Tajā pašā gadā sāka strādāt arī Rīgas MRU, sākumā par sekretāri, tad līdz 1994. gadam par tulci. Viņa daudz palīdzējusi arī LNS laikrakstam "Kopsoli" – pārrakstot tekstus, tulkojot.

Ilgu laiku strādāja Latvijas TV ziņu raidījuma un joprojām turpina strādāt par tulci, jo

ir vienīgā, kas drosmīgi tulko LTV reliģiskos raidījumus. Tulkojusi arī Adventistu draudzē un Nedzirdīgo evaņģēliski luteriskajā draudzē. Dace ieguvusi lielu autoritāti, mīlestību un cieņu nedzirdīgo cilvēku vidū. Par to liecina arī tas, ka nedzirdīgie klienti ir gatavi pagaidīt tulka pakalpojumu, lai to varētu sniegt tieši D. Piterniece.

No 1996. līdz 2001. gadam strādāja par tulci Rīgas reģionālajā biedrībā, bet pēc tam līdz 2012. gadam bija tulce LNS Komunikācijas centrā. Pēc reorganizācijas no 2012. gada līdz šim laikam strādā LNS Rehabilitācijas centra Zīmju valodas tulku nodaļā.

"Kopsoli" mēģināja noskaidrot Daces izjūtas, saņemot LNS Goda biedra nosaukumu un pārdomas par savu veikumu.

Kā jutāties, uzzinot, ka jums piešķirts

LNS Goda biedra nosaukums?

Biju ļoti pārsteigta, apjukusi, savijņota.

Kādus savus veikumus LNS labā uzskatīt par visnozīmīgākajiem?

Neko sevišķu neesmu darījusi. Esmu vienkārši strādājusi saskaņā ar savu sirdsapziņu.

Kādi izdarītie darbi sagādāja vislielāko gandarījumu?

Atsevišķus darbus nevaru izdalīt. Vislielāko gandarījumu man rada apziņa, ka varu cilvēkiem palīdzēt.

Kādi notikumi un cilvēki visvairāk palikuši atmiņā no darbošanās biedrībā.

Cilvēku pa šiem gadiem bijis daudz – ja visus uzskaitītu, varētu grāmatu sarakstīt. No katra esmu kaut ko mācījusies, sev guvusi. Tāpat ir ar notikumiem, jo katru dienu kaut kas

jauns notiek.

Kas nenotika tā, kā jums būtu gribējies, un kāda bija lielākā vilšanās?

Sāpīgi, ka cilvēki, kuri atdevuši sevi visu Nedzirdīgo savienībai, ieguldījuši tās attīstībā neaptverami lielu darbu, iemantojuši lielu autoritāti, spiesti aiziet no tās ar sāpi sirdī... Tā notikt nevajadzētu.

Ko jūs būtu darījusi citādi, ja būtu iespēja to atkārtot?

Variantu ir daudz, bet katram konkrētam gadījumam būtu cita rīcība, cita pieeja.

Kas jādara LNS biedriem, lai viņi iegūtu LNS Goda biedra nosaukumu?

Jābūt aktīvākiem. Jāciena savi līdzcīvēki. Pašiem jācīnās par savām tiesībām, nevajag gaidīt un uzskatīt, ka gan jau kāds cits to viņu vietā izdarīs. Tad arī dabiski atsījāsies spējīgā-

kie, izturīgākie, aktīvākie, novērtētākie, kas ar laiku varēs iegūt Goda biedra nosaukumu.

Ko darāt pašlaik? Vai izjūtat, ka Goda biedra nosaukums uzliek atbildību un jādarbojas labāk, aktīvāk? Kādi ir nākotnes plāni?

Strādāju, vienkārši turpinu strādāt. Atbildīgi pret savu darbu esmu izturējies vienmēr un nedomāju, ka, iegūstot Goda biedra nosaukumu, kaut kas mainīsies.

Nākotnes plāni?

Dzīvē nekad neko īpaši neesmu plānojusi. Upe arī plūst bez īpašiem plāniem, vienkārši plūst – un viss! Brīžiem ar krācēm atvāriem, brīžiem strauji, brīžiem rāmi un mierīgi...

Paldies par sarunu un tēlaino nobeigumu! Lai veicas vienkārši darbā! ▲

Novērtēju to, ka esmu pamanīts

Atbildot uz KS jautājumiem, ventspilnieks Indulis Pāže stāsta par sevi un savu dzīvi. Viņa kopējais darbības periods LNS sistēmā ir 56 gadi. Viņš kopš 2012. gada ir Ventspils RB Goda biedrs un tagad kopš augusta – arī LNS Goda biedrs.

Jūtos ļoti pagodināts, ka mans darbs un ieguldījums Nedzirdīgo savienībā ir ticis novērtēts tik atzinīgi. Saņemot šādu apbalvojumu, izjūtu vēl lielāku atbildību un vēlmi būt par paraugu citiem biedriem.

Liels paldies LNS Ventspils RB valdei, kas man iepriekš jau bija piešķirusi biedrības Goda biedra nosaukumu, un tagad gribu pateikties arī LNS valdei, kas izskatīja un novērtēja manu ieguldījumu

Ventspils biedrībā, kurā aktīvi darbojos joprojām.

Mācījos Valmieras Kurilmēmo skolā, pēc tam Rīgas 2. celtniecības arodskolā un no 1961. gada sāku strādāt kokapstrādes rūpnīcā SIA "Ventspils koks" par galdnieku mēbeļu cehā. Man tur patika, reizēm pat aizrautīgi uztvēru darba lietas un par to liecina tas, ka darbavietu neesmu mainījis līdz pat pensijas vecuma sasniegšanai. Deviņus gadus nostrādāju SIA "LNS

nekustamie īpašumi" Ventspilī par sētnieku.

Ilgus gadus esmu laulībā ar sievu Dzidru Pāži, pasaulē nāca divas meitas, un tagad varu lepoties ar trim nu jau pieaugušiem mazbērniem.

Ventspils biedrībā esmu biedrs no 1961. gada. Paralēli pamatdarbam PSRS laikā Ventspils biedrībā biju kultorgs, aizrautīgs fotogrāfs un bibliotekārs, biedriem stāstīju jaunumus presē.

Vienmēr cenšos pieņemt jaunus izaicinājumus un pārbaudīt savus spēkus dažādās jomās. Viens no lielākajiem vaļaspriekiem – regulāri piedalīties sporta sacensībās – novusā, dambretē un šahā, arī kāršu spēlē "Zolīte" – esmu piedalījies dažādās Latvijas mēroga sacensībās un guvis godalgotas vietas. Paralēli

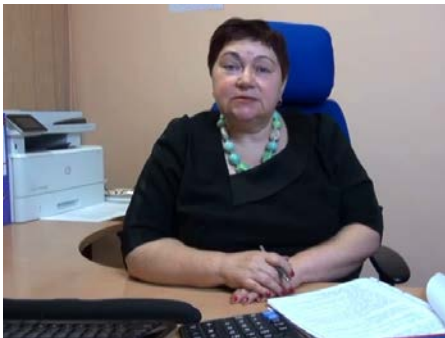
piedalījos pašdarbībā – dejās un teātra izrādēs. Ar viesizrādēm jaunībā esam bijuši daudzās Padomju Savienības vietās. Pēc neatkarīgās Latvijas atgūšanas turpinu aktīvi piedalīties dažādās biedrības aktivitātēs.

Jau no 2009. gada esmu biedrības valdes loceklis un brīvprātīgais palīgs. Mans dzīves gājums ir bijis visai interesants, tāpēc mana dzīves pieredze, ar ko varu dalīties, ir visai liela.

Man kā LNS Goda biedram ir jāapliecina sabiedrībai, ka esmu šo titulu pelnījis. Joprojām centīšos piedalīties biedrības darbā, lai padarītu mūsu ikdienu aizraujošāku un interesantāku.

Visiem liels paldies, kas mani vienmēr atbalstījuši un ir līdzās! ▲

LNS saņēmusi atbalstu daudziem projektiem

Bez dažādos projektos saņemtā finansiālā atbalsta LNS darbība šobrīd šķiet grūti iedomājama, tāpēc, tuvojoties gadumijai, lūdzām LNS iepirkumu un projektu nodaļas vadītāju Aiju Sannikovu dalīties savās pārdomās un secinājumos par nodaļas paveikto lielo darbu šajā gadā un prognozēm 2018. gadam.

Kāds bija 2017. gads LNS Projektu un iepirkumu nodaļai?

Gads bija ražīgs! 2017. gadā guvām atbalstu daudzos projektu konkursos, turklāt visai sīvā cīņā par līdzekļu pieņemšanu. Kopumā noslēgti dažādi līgumi projektu realizācijai par apmēram 40 tūkstošiem euro. Minēšu piemērus no paveiktā!

Gada svarīgākais notikums bija iepriekšējā darba analīze LNS biedrībās, LNS stratēģisko mērķu noteikšana nākamajiem gadiem un vadības vēlēšanas visos līmeņos, realizējot Sabiedrības integrācijas fonda finansēto projektu **"LNS darbības stiprināšana – 2017"**.

Projekta aktivitātēs bija iesaistīti 383 biedrības biedri un darbinieki. Tika uzsākta LNS vēstures pētīšana, kas sniedza paliekošu rezultātu – izdevumu "Biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība" laikmetu griežos: no 1. līdz 19. kongresam".

Projektā veicām arī aptauju par līdzdalības jautājumiem un pasākumiem – datus izmantojam, gatavojot nākamās projektu pieteikumus 2018. gadam.

LNS sniedza savu ieguldījumu arī Latvijas valsts simtgades vēstures atcerē – uzsākta Valsts kultūrkapitāla fonda finansētā projekta **"Vēsturiskais ceļš uz simtgadi"** realizācija, kas turpināsies arī nākamgad (*plašāku aprakstu skat. KS nr.11*).

Atbalstu LNS pašdarbības kolektīvu darbam un sociālās integrācijas pasākumiem arī šogad sniedza Rīgas dome. Nosvinēta jubileja projekta **"LNS kultūras nama "Rītausma" tautas deju kolektīvu 65 gadu jubilejas pasākums"** ietvaros un organizēts LNS svinīgais gada noslēgums projekta **"Starp divām saulēm cilvēks mirdz"** ietvaros ar 150 dalībniekiem.

LNS kultūras dzīvē skaists notikums bija Valsts kultūrkapitāla fonda un Baltijas Bērnu fonda atbalstītajā projektā **"Burtiņu mežs"** iestudētā izrāde festivālam "Rīga spēlē teātri".

Projektus realizēja arī LNS reģionālajās biedrībās. Kā tur veicās?

Ar Tukuma novada Domes finansiālo atbalstu projektam **"Ar skatu nākotnē!"** LNS Tukuma grupa nosvinēja savu 60 gadu jubileju. Ar Liepājas pilsētas domes atbalstu projektam **"Esi aktīvs, nesēdi uz vietas!"** liepājnieki ieviesa vairākus veselības veicināšanas pasākumus. Savukārt daugavpilieši šogad ar Daugavpils domes atbalstu projektā **"Mēs gribam būt kopā!"** apguva specifisku datorprogrammu lietošanu un, izmantojot radošas aktivitātes, iepazīna savas biedrības vēsturi un notikumus pilsētā.

Protams, daudzi jau zina par projekta **"Nepalikt vieniem klusumā"** augsto novērtējumu ES līmenī – projekts iekļuva konkursa *RegioStars 2017* finālistos (lepojami!). Mazāk ir runāts par to, ka LNS projekti **"Otrās mājas -2"** (ERAF) un **"Klusuma pasaule"** (ESF) ir nominēti kā konkursa *RegioStars 2017* labās prakses piemēri Eiropā sinerģijas jomā un turpmāk tiks izmantoti, lai parādītu Eiropas sabiedrībai, ko var panākt pēctecīgs politisks un finansiāls atbalsts.

Ir arī projekti, kuros LNS ir sadarbības partneris citiem, piemēram, Nordplus Pieaugušo izglītības projektā **"Mūsdienīgu zīmju valodas mācību metožu izveide"**, kurā vadošais partneris ir Lietuvas Nedzirdīgo savienības Surdoloģijas centrs. Šajā projektā iesaistītas 5 valstis (Zviedrija, Somija, Lietuva, Igaunija un Latvija) un dalību tajā nodrošina LNS vadība.

LNS ir arī partneris programmu vadītāju un mentoru pakalpojumiem Rīgas domes Labklājības departamenta projektā **"PROTI un DARI!"**.

Kādas pārmaiņas un jaunumi gaidāmi nākamgad?

Pārmaiņas būs saistītas ar jaunajiem projektiem. Mūsu uzdevums ir sagatavot un iesniegt projektus, kas attiecas uz visu LNS darbību. Daudzi jautā, vai būs otra "Klusuma pasaule" (ESF). Jāatzīst, ka LNS vēsturē tas bija ļoti nozīmīgs un ļoti complicēts pro-

jekts. Šāda veida sociālie projekti jaunajā plānošanas periodā dzirdes invalīdu atbalstam valsts līmenī nav plānoti. Šobrīd ir citas prioritātes, piemēram, veselības veicināšana. Diemžēl šāda līmeņa konkursos mēs nevaram piedalīties, jo neatbilstam nosacījumiem (tur var piedalīties pašvaldības vai plānošanas reģioni).

Taču mēs izmantojam tās iespējas, kuras varam nodrošināt. 2017. gadā ir uzsākta sadarbība ar biedrību "Tukuma Nevalstisko organizāciju apvienība", līdz ar to šīs grupas biedriem ir iespēja piedalīties ESF projektā **"Veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamība Tukuma novadā"**.

Nākamajā gadā prioritāte nr.1 ir projektu sagatavošana ERAF konkursam ēku energoefektivitātes paaugstināšanai. Konkursa noteikumi Ministru kabinetā vēl nav apstiprināti, ir zināms tikai to projekts, bet jau tagad saprotam, ka tie būs ārkārtīgi complicēti. Vairāki noteikumi saistās ar pašām ēkām, tāpēc tagad analizējam apkures, elektropatērija un citus datus. Ja aprēķini būs atbilstoši prasībām, sāksim gatavot būvniecības dokumentāciju iesniegšanai nākamā gada beigās.

Vienmēr esam centušies atbalstīt arī mūsu reģionālās biedrības. Tomēr mūsdienās pat finansiāli mazs projekts prasa lielu administratīvo darbu. Tāpēc mūsu nodaļai vajag papildspēkus – jāpalielina biedrību tieša līdzdalība visos projekta posmos. Domāju, tas ir iespējams, jo reģionālo biedrību vadītāji (izņemot jaunievēlētos) ir jau apmācīti projektu darbā.

2018. gadā ceru vienoties par darbu sadali starp mūsu nodaļu un reģionālām biedrībām katra konkrētā projekta ietvaros.

LIELS PALDIES par veikto administratīvo darbu projektu koordinatorei **Karīnai Pavlovai**, grāmatvedei **Ilzei Roķei** un mājaslapas administratoram **Jurim Grundulim**, visiem, kuri ir nākuši ar savām idejām, piedalījušies mazu un lielu uzdevumu izpildē, visiem brīvprātīgajiem dalībniekiem, Informācijas nodaļas darbiniekiem, projektu sadarbības partneriem par līdzdalību mūsu nākotnes veidošanā caur maģisko aktivitāti, kas saucas – **PROJEKTS**.

Lai mums visiem ir veiksmīgs 2018. gads! ▲

Aija Sannikova, LNS Iepirkumu un projektu nodaļas vadītāja.

Zīmju valodas skolotāji tiekas Šveicē

Šoruden 12. – 15. oktobrī RC Zīmju valodas nodaļas darbinieki LILITA JANŠEVSKA un ILONA LINIŅA piedalījās 3. Starptautiskajā zīmju valodas skolotāju (LESICO) konferencē Bāzelē, Šveicē.

KS lūdza L. Janševsku dalīties iespaidos par šo konferenci!

Kas jūs uzaicināja uz šo, cik dienas tā notika? Vai agrāk jau piedalījāties šādā skolotāju forumā?

Zīmju valodas skolotāji šādi tiekas ik pēc 2 gadiem. Šī jau ir otrā reize, kurā mums bija iespēja piedalīties. Iepriekšējo reizi – 2015. gada oktobrī bijām Parīzē.

Toreiz iestājos Eiropas zīmju valodas skolotāju tīkla organizācijā (European Network of Sign Language Teachers (saīsinājums ENSLT)). Šogad organizatori informēja, ka oktobrī atkal notiks gan konference, gan minētās organizācijas Ģenerālā asambleja, lai lemtu par ENSLT kā Eiropas bezpeļņas organizācijas juridisko statusu, apstiprinātu statūtus, ievēlētu valdi utt. Mums bija interesanti piedalīties vēlēšanu un balsošanas procesā, salīdzinot to ar mūsu LNS līdzīgām darbībām konferencēs, kongresos utt.

Cik, no kādām valstīm tur vēl bija skolotāji un citi interesenti? Vai dalībniekiem bija iespēja arī iepazīties savstarpēji, nodibināt personiskus kontaktus turpmākai sadarbībai?

Tieši uz Ģenerālo asambleju ieradās 45 dalībnieki no 16 valstīm. Savukārt nākamajā dienā uz skolotāju konferenci ieradās jau 185 dalībnieki no 28 valstīm.

Pā vienam pārstāvim bija pat no Nigērijas, Kongo, Maltas, Meksikas un Ķīnas. Nebija neviens no Zviedrijas, Igaunijas un Lietuvas. Darba valoda bija starptautiskajās zīmēs un prezentācijas notika angļu vai vācu valodā. Sarunājāmies ar vairākiem, bet vislabākais kontakts izveidojās ar pārstāvjiem no Norvēģijas, Šveices, Polijas un Vācijas.

Kādus konkrētus jautājumus kongresā pārsprieda? Kādam tad jābūt labam zīmju valodas skolotājam?

Kongresa tēma bija „Zīmju valodas skolotāja profesionalitāte un kvalitāte”. Daudzās valstīs, tāpat kā Latvijā, nav tādas profesijas – zīmju valodas skolotājs.

Lektorī atzīmēja: lai nodrošinātu kvalitatīvu zīmju valodas mācīšanu, skolotājam jābūt ne tikai labām zīmju valodas prasmēm, bet arī pedagoģiskām un valodu (lingvistiskām) zināšanām, kā arī svarīgi bieži komunicēt ar zīmju valodas kopienas ļaudīm. Skolotājs nevar būt vienaldzīgs pret savu

darbu. Viņam pastāvīgi jāveic pašanalīze, kas stundā izdevās vai kāpēc neizdevās, jo īpaši, ja studentiem neveicas ar ZV apguvi, jādoma – varbūt jāmaina mācību metode vai būtu nepieciešamas papildu konsultācijas.

Svarīgi ir iepazīt mērķgrupu un tās minimālās mācību programmas apguves līmeni. Nepieciešams būtu izstrādāt vienotu Eiropas zīmju valodu skolotāju standartu ar viņu pamattiesību un pienākumu formulējumu un noteiktu zīmju valodas prasmes līmeni, kā tas ir mutvārdu valodai Eiropas Vienotā valodu prasmes līmeņa noteikšanas sistēmā (CEFR).

Kāpēc nepieciešama šāda sistēma?

CEFR izstrādāta, lai dalībvalstu starpā nodrošinātu vienotību izglītības un kultūras jautājumos attiecībā uz svešvalodas apguvi un saskaņotību moderno valodu apguvē un mācīšanā Eiropā. CEFR sistēmā norādīts, kas valodas apguvējiem jāiemācās, lai tie varētu svešvalodu efektīvi izmantot praksē.

Sistēma nodrošina kopēju pamatu valodas apguves programmu vai pamatnostādņu, kvalifikācijās līmeņu, mācību grāmatu, eksāmenu uzdevumu un mācību programmu izstrādei visās Eiropas valstīs.

Tā ietver sešus svešvalodas prasmes līmeņus. CEFR cenšas ne vien sekmēt salīdzināmību starp valstīm, bet arī cienīt valstu tradīcijas valodu prasmju standartu noteikšanā un šo standartu sistēmas.

Vai bija arī kādi praktiski piemēri, no kuriem gūt pieredzi?

Kāds Vācijas pārstāvis aizrādīja, ka trūkst jaunu mācību metodisko materiālu, savukārt citi no Vācijas prezentēja interesantus zīmju valodas kontrol darba ma-

teriālus un skolotāju eksāminācijas noteikumus (līdz šim vairāk nekā 10 cilvēku veiksmīgi nokārtojuši zīmju valodas skolotāja eksāmenu).

Konferencē iepazīstināja arī ar projektu „Sign Teach”, kurā no 2014.– 2017. gadam piedalījās 8 valstu skolotāji. Šajā projektā un projektā ProSign bija iesaistīts arī mūsu biedrs Uldis Ozols. Rezultātā ir radīta Sign Teach mājaslapa kā atvērta tīmekļa vietne, lai atbalstītu ZV skolotājus ar praktiskiem video materiāliem.

Ar ko citu valstu zīmju valodas apmācības metodes atšķiras no RC Zīmju valodas attīstības nodaļas pielietotās metodes?

Zīmju valodās nodarbībās daudzi izmanto video un uzskates materiālus, jo īpaši dažādas spēles un pārbaudes vingrinājumus. Mūs interesēja Polijas pārstāvju pieredze – 2 jauni puīši izveidojuši firmu, kas organizē kursus, sagatavo materiālus un vingrinājumus zīmju valodas apguvei, un tas bagātina valodas apguvi.

To vidū ir grāmatas, vingrinājumu komplekti, DVD materiāli, audio grāmatas, angļu valoda, filmas u.c. Tie ir vingrinājumu apkopojumi, lai uzlabotu izpratni par ZV. Ir arī materiāli bērniem, kuri mācās ZV kā otro valodu. Mums ir daudz tematisku ZV vārdnīcu (grāmatas, DVD un materiāli internetā), bet trūkst vizuālu vingrinājumu, praktisku uzdevumu.

Vai ieguvāt kādus savā darbā izmantojamus mācību materiālus?

Jā, konferences laikā pat vairākas firmas piedāvāja savus mācību materiālus un spēles (kaut ko līdzīgu kāršu spēlei un mūsu riču – raču). Kā atzina paši skolotāji, videomateriāli palīdz gan skolotājiem, gan pašiem

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

studentiem, tos izmanto nodarbību laikā un veicot mājasdarbus. Tie novērš pārpratumus skolotāja un studenta starpā.

Kur notiks nākamā konference?

Balsošanas rezultātā nākamā konference plānota 2019.gadā Polijā, Varšavā.

Starp citu, organizatori mūs informēja, ka viņi gatavošanas kongresam uzsāka jau pusotru gadu atpakaļ, izsūtīt 150 vēstules sponsooriem. Atsaucās tikai 16, bet, ja viņu nebūtu, tad dalības maksa vienam dalībniekam būtu 3 reizes augstāka. Daudzi sponsori nevēlējās publicitāti.

Vai izdevās kaut nedaudz iepazīt arī vietu, kur notika konference?

Šveice (41284 km²) ir mazāka valsts par Latviju (64573 km²). Bet tur ir vairāk nekā 8 milj. iedzīvotāju. Oficiālās valodas: vācu, franču, itāļu, retoromāņu (romāņu valoda, kurā runā apmēram 35 tūkstoši cilvēku, galvenokārt Šveicē). Pastāv 3 zīmju valodas: franču ZV, itāļu ZV un vācu ZV.

Bāzele ir neliela pilsēta, gandrīz uz Šveices – Francijas robežas. Dīvaini bija, ka ielidojām Francijā, bet, izejot cauri vienai telpai, nokļuvām uzreiz Šveicē, kur līdz Bāzeles centram tikai 20 min brauciens ar sabiedrisko autobusu.

Mūs, protams, interesēja arī pilsētas ievērojamākās vietas un veikalu cenas. Veikali tur atvērti darba dienās līdz 17 vai 18.30 ar pusdienlaiku 2 stundas, un svētdienās tie ir slēgti. Tā kā aizrauties ar iepirkšanos nesanāca, bet pa pilsētu vakaros pastaigājām gan.

Paldies par interviju un – labas sekmes visiem ZV skolotājiem un viņu audzēkņiem! ▲

Ilze Kopmane
Foto: Ilona Liniņa

Projekta partneri Lietuvā tiekas pirmoreiz

Latvijas Nedzirdīgo savienība kopā ar Lietuvas Nedzirdīgo savienības Surdoloģijas centru kā vadošo partneri īsteno projektu “Mūsdienīgu zīmju valodas mācību metožu izveide” (Creating Modern Sign Language Teaching Methodology “LET’S SIGN”) Nordplus Pieaugušo izglītības projekta ietvaros.

Projekta mērķis ir attīstīt starptautisko sadarbību, atlasīt labākās metodes, materiālus un labās prakses piemērus zīmju valodas mācīšanā. Tajā ir iesaistīti 5 partneri no 5 valstīm: Zviedrijas, Somijas, Lietuvas, Igaunijas un Latvijas.

No 18. līdz 19. oktobrim Lietuvas galvaspilsētā Viļņā notika pirmā starptautiskā projekta partneru tikšanās. Tajā bija iespēja iepazīties ar katras valsts esošo situāciju zīmju valodas mācīšanas dzirdīgiem cilvēkiem jomā. Jāatzīst, ka situācija nav vienlīdzīga. Piemēram, Zviedrija un Somija ir tālu mums priekšā zīmju valodas mācīšanā.

Sēdētina augstskolas (Södertörns högskola) pārstāve Anna Heina no Zviedrijas pastāstīja, ka zviedru zīmju valodas pētīšana notiek jau no 1972. gada. Zīmju valodas tulku sagatavošana sākās ar 6 nedēļu programmu 1969. gadā, bet no 1996. gada tiek piedāvāta četrgadīga studiju programma. Tulki tiek sagatavoti trīs mācību iestādēs. Zviedrijā zīmju valoda kā viena no svešvalodām tiek piedāvāta arī ģimnāzijās. Studentiem ir iespēja to apgūt 7 līmeņos. Pārējiem interesentiem zīmju valodas kursus piedāvā trīs augstskolas (kādreiz 7) un Stokholmas Universitāte. Tiek piedāvāti dažāda ilguma un intensitātes kursi – sākot no pāris reizēm nedēļā vakaros (vecākiem, dažādu profesiju pārstāvjiem u.c.) līdz divgadīgai profesionālajai apmācībai. Atse-

višķa valsts apmaksāta zīmju valodas mācību programma (240 stundu apjomā) tiek piedāvāta nedzirdīgo bērnu dzirdīgiem vecākiem, kā arī kursi zīmju valodas skolotājiem.

Somijas situāciju prezentēja HUMAK Lietišķo zinātņu universitātes, kas specializējas uz humanitāro zinātņu mācīšanu, pasniedzēja Outi Ahonen. Viņa pastāstīja, ka drukātie zīmju valodas mācību materiāli pieder pagātnei. Tagad visi somu zīmju valodas apguves materiāli pieejami internetā. Somu zīmju valodas bibliotēka pieejama saitē <http://www.viittomakielinenkirjasto.fi/fi/haku/opetus>, savukārt somu zīmju valodas vārduņicas

šeit: <http://suvi.viittomat.net/index.php> un <http://finsl.signwiki.org/index.php/Etusivu>.

Arī Somijā zīmju valodas tulki tiek sagatavoti pēc četrgadīgas bakalaura līmeņa studiju programmas. Interesentiem piedāvā dažādus īsos kursus. Zīmju valodu padziļināti var apgūt Jiveskiles Universitātes maģistra līmeņa studiju programmā. Somijā šobrīd strādā pie jauna projekta: Somijas zviedru zīmju valodas pētīšanas un mācību materiālu sagatavošanas. Somijas zviedru zīmju valodas lietotāju ir ap 90.

Igauniju pārstāvēja darba un izglītības centrs “Domā”. Tās pārstāve Kristi Kallaste pastāstīja, ka interesentiem tiek piedāvāti 40 stundu zīmju valodas kursi, par kuriem

maksā paši dalībnieki vai viņu darbavieta. Igaunijai ir izstrādāta zīmju valodas mācību grāmata gan pieaugušajiem, gan bērniem. Zīmju valodas tulki tiek sagatavoti Tartu Universitātē.

Lietuviešu zīmju valodas skolotāja Ieva Pečulīte-Silajeva informēja, ka Lietuvā visiem interesentiem ir iespēja apmeklēt zīmju valodas kursus bez maksas, jo tos apmaksā valsts. Tie notiek divas reizes nedēļā, kopā 50 akadēmiskās stundas. Šobrīd studē 23 kursanti (dažāda vecuma, to skaitā bērni). Speciāli kursi piedāvāti sociālajiem darbiniekiem, medicīnas darbiniekiem, policistiem un nedzirdīgo skolu skolotājiem.

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Lietuviešu zīmju valodas apguves programma balstās uz Eiropas Vienotās valodu prasmes līmeņa koncepta. Šobrīd tiek piedāvāts A1 līmenis. Zīmju valodas skolotāju rīcībā ir plašs Lietuvas Nedzirdīgo savienības Surdoloģijas jeb Zīmju valodas centra sagatavoto mācību materiālu klāsts.

Kā informēja projekta koordinatore Magdalēna Verseckas, ir izstrādātas vairākas zīmju valodas vārdnīcas, tematiskās vārdnīcas, zīmju valodas mācību grāmatas, metodiskie materiāli zīmju valodas tulkus kvalifikācijas paaugstināšanai (3. – 5. līmenis) un surdopedagoģiem. Tāpat zīmju valodas

skolotāju rīcībā ir arī informatīvie materiāli par nedzirdīgo kultūru, pasaules nedzirdīgo vēsturi, Lietuvas nedzirdīgo vēsturi un citas tēmas.

Ar situāciju Latvijā klātesošos iepazīstināja Latvijas Nedzirdīgo savienības viceprezidente Inese Immure. Salīdzinot ar pārējām valstīm, jāatzīst, ka, lai sasniegtu kaut Lietuvas līmeni, Latvijā ir ļoti daudz darāmā.

Tikšanās noslēgumā dalībnieki vienojās par izmaiņām projektā, kas sākotnēji paredzēja četras dalībnieku tikšanās. To vietā tiks organizēts 3 – 4 dienu seminārs zīmju valodas skolotājiem par zīmju valodas mācīšanu

dzirdīgajiem.

Pasākums plānots Somijā 2018. gada septembrī vai oktobrī. Projekta noslēgumā paredzēts sagatavot un izdot nelielu izdales materiālu (brošūru) ar visām prezentācijām un vingrinājumiem, kas attiecas uz zīmju valodas mācīšanu.

Paldies projekta autorei un koordinatorei Magdalenai Verseckas par veiksmīgi noorganizēto pirmo tikšanos, kurā bija iespēja iepazīties ar labās prakses piemēriem zīmju valodas mācīšanā citās valstīs. ▲

Inese Immure

Foto: Joanna Božerodska

ESF – 60 gadi

Vissenākais – Eiropas Sociālais fonds (ESF) dibināts 1957. gadā, un ar tā finansējumu realizēti ļoti daudzi nozīmīgi projekti arī Latvijā. Tātad fondam šogad aprit 60. gadskārta.

Bet Latvijā Eiropas Sociālais fonds sniedzis atbalstu projektiem kopš 2004. gada, kad mūsu valsts kļuva par ES dalībvalsti. Fonds finansē Eiropas valstu iedzīvotāju prasmju attīstīšanu jebkurā dzīves posmā — atbalsta bērnus, jauniešus, studentus, strādājošos, bezdarbniekus, cilvēkus ar invaliditāti, veselības aprūpes pakalpojumu saņēmējus un seniorus. Fonda mājaslapā ikviens var uzzināt, kādās jomās joprojām iespējams saņemt ESF atbalstu.

Arī Latvijas Nedzirdīgo savienība no šī fonda saņēmusi dāšanu atbalstu daudziem projektiem, kuru realizācija būtiski uzlabojusi nedzirdīgo cilvēku dzīves kvalitāti vadažādākajās jomās. Vislielākais no tiem bija

ilglaicīgais, aktivitāšu ziņā ļoti vispusīgais un arī šodien neaizmirstamais lielākais LNS projekts “Klusuma pasaule” (2009 – 2013) ar vairāk nekā simts iesaistītiem darbiniekiem. Tā un pārējo projekta norisi un rezultātus var atsaukt atmiņā, ielūkojoties LNS mājaslapā www.lns.lv sadaļā *Projekti*.

LNS nopelnus sekmīgā projektu realizācijā apliecina arī fakts, ka **vairāki no tiem guvuši plašāku atzinību Eiropas līmenī** (skat. rakstu 4. lpp.). Viens no tiem bija šogad Eiropas līmenī ar uzslavu atzīmētais LNS projekts “Nepalikt vieniem klusumā”, kas kategorijā “Sieviešu iespējas un aktīva līdzdalība” izpelnījās augsto trešo vietu Eiropas iedzīvotāju izvēles balsojumā un sesto vietu ES labāko projektu konkursa *RegioStars Awards žūrijas balsojumā*. Te runa par vienu no projektā īstenoto konkrēto ideju/aktivitāti – atbalstu nedzirdīgām jaunām māmiņām dzemdību un pēcdzemdību periodā (par to skat. rakstu arī *KS 10.nr., 2017*).

29. novembrī Nacionālās bibliotēkas Ziedoņa zālē par veikumu LNS projektā “Nepalikt vieniem klusumā” tā vadītāja Diāna Zālamane – Leite (attēlā) saņēma Pateicības rakstu arī Tiesībsarga organizētajā konkursā “Gada balva personu ar invaliditāti atbalstam” – nominācijā “Skalākā balss”. ▲

Ilze Kopmane

Foto: no Finanšu ministrijas mājaslapas

Skatiet, lasiet un pārdomājiet

Turpinām apskatu par sagatavotajām LNS mājaslapā ievietotām svarīgākām videoziņām. To tematika ir ļoti daudzveidīga – iespējams, katrs atradīsiet kaut ko sev interesantu un noderīgu!

VZ Nr. 111 Daudzi blēži specializējušies apzagt tūristus. Ir, piemēram, tāds veids: nozog jūsu telefonu un jūsu SIM karti ievieto īpašā ierīcē, kas ātri veic ļoti daudzus zvanus uz speciāli šim mērķim izveidotiem augstu tarifu numuriem. Rezultātā rodas rēķins par vairākiem desmitiem tūkstošiem eiro. Tāpēc sargiet savus mobilos telefonus tāpat kā naudasmašīnas!

VZ Nr. 115 Jaunībā visi sportojam, pēc tam daudzi sportu pametam. Bet nekad nav par vēlu to atsākt, vienalga, vai ir 30, 40 vai 60 gadi. Bet tas jādara pareizi! Piemēram, ja ir liekais svars pāri 10 kilogramiem, tad skrienot būs liela slodze ceļgaliem un pēdas locītavām, tāpēc labāk izvēlēties nūjošanu.

VZ Nr. 116 Galvenie redzes korekcijas veidi: brilles, kontaktlēcas un ķirurģiskā (lāzera) korekcija. Daudzi nēsā brilles, bet kontaktlēcas izvēlas līdz 10% iedzīvotāju pasaulē. Varbūt arī jūs nēsājat brilles, bet gribētu lietot kontaktlēcas? Kādas ir kontaktlēcu priekšrocības?

VZ Nr. 117 Katru gadu testamentu pie notāriem sagatavo 3000 cilvēku, viņu starpā arī nedzirdīgie. Bet daudzi seniori atstāj privātu jeb mājās sagatavotu testamentu. Testaments nosaka, kam tiks atstāts īpašums, mantas, nauda. Tomēr paša uzrakstīts un glabāts mājās, testaments ir apšaubāms. Testamentu vajag sastādīt pie notāra un atstāt pie viņa glabāšanā.

VZ Nr. 122 Mēs bieži savos mobilajos telefonos/planšetēs/portatīvajos datoros izmantojam publisko bezmaksas internetu WiFi. Piemēram, kafējnīcās, viesnīcās, autoservisos un citās vietās.

Agrāk cilvēki, kad pieslēdzās publiskajam WiFi, nebaidījās par savu datu drošību. Taču beidzamajā laikā notiek lieli datorvīrusu uzbrukumi visā pasaulē. Tāpēc daudzi kļūvuši uzmanīgi un jautā: kāds ir risks? ▲

Videoziņas pilnā apjomā var noskatīties www.lns.lv un rc.lns.lv

Medaļas un rekordi - veltījums Latvijas simtgadei

Rīgas internātvidusskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem delegācija no 21. J. Sikorska piemiņai veltītām starptautiskām sacensībām Polijā atgriezies ar daudzām medaļām.

Latvijas komanda sacensību kopvērtējumā izcīnīja 2. vietu, zaudējot Kijevas komandai. Tuvāk par sacensību norisī!

Sacensībās startēja 5 valstu (Polija, Baltkrievija, Kazahstāna, Ukraina, Latvija) 10 komandas, kopā 86 dalībnieki.

To vidū 16 mūsējie, no kuriem medaļas izcīnīja 10 skolēni dažādās disciplīnās. Individuāli mūsējie ieguva 25 medaļas – 12 zelta, 6 sudraba, 2 bronzas un 5 gandarījuma medaļas. Labākie komandā: **A. Vazdiķis**, **R. Stupāns** – katram 6 med./5,1S,0Br/, **A. Ozols** – 4/1,2,1/; Zariņa E.-1/1,0,0/, **E. Balodis** un **A. Intsone** pa 1 /0,1,0/, **V. Leščinska** – 1 /0,0,1/.

Bez tam 5 gandarījuma balvas saņēma mūsu jaunākie peldētāji – pa 2 **M. Sprudzānei**, **A. Koreņikai**; 1 – **A. Intsonei**. Labs pieteikums mūsu jaunajām peldētājām nākotnē!

Kopumā uzstādīti 9 jauni republi-

kas nedzirdīgo rekordi, kas tikai nedaudz atpaliek no sporta meistara normu izpildes.

Arī pārējie jaunie peldētāji startēja ļoti labi, sasniedzot daudz personīgo rekordu. Ir gandarījums par ieguldīto darbu! Jāatzīst arī tas, ka skolā sekmīgi notiek paaudžu maiņa, jo liels īpatsvars bija tieši jauniešiem peldētājiem.

Tas viss kopumā ir mūsu veltījums Latvijas simtgadei!

Bet nu par to, ka "Ikvienam ir roka jāpieliek ..." (Rainis). Ikvienam Latvijā ir ne tikai tiesības, bet jābūt arī pienākuma sajūtai un patriotiskai attieksmei pret savu valsti!

Mūsu komandas starts būtu ievērojami labāks, ja vien mūsu labākā peldētāja sporta meistare Zane Embrekte arī šoreiz startētu un aizstāvētu Latvijas nedzirdīgo komandas godu. Tas nenotika! Viņa iepriekšējos gados tika atzīta par šo sacensību vērtīgāko peldētāju, bet Pasaules nedzirdīgo olimpiādē šogad ieguva 4.vietu 50 m brīvajā stilā.

Lai peldētājiem veicas mācībās un treniņos! Novēlu visiem veiksmīgu Jauno – 2018. gadu. ▲

Jevgēnijs Puhovs, Rīgas skolas sporta skolotājs, treneris

Rudens draudzības spēles

Rīgas RB Jelgavas grupas organizētajās draudzības spēlēs bowlingā kopumā sacentās 19 dalībnieki, to skaitā viens bērns un viens biedrs no Tukuma grupas.

Pirmajā vietā sievietēm **Ilona Pole**, otrajā – **Natālija Felkere**, trešajā – **Guna Pelse**. Vīriešiem pirmajā vieta **Kristaps Legzdiņš**, otrajā – **Ivars Klāsups**, trešajā – **Māris Veidemanis**.

Nākamā spēles notiks 2018. gada februārī. ▲

*Kristaps Legzdiņš
Foto: Natālija Felkere*

Pārmaiņas LNSF vadībā

17. novembrī notika Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas (LNSF) kongress. Tika ievēlēta arī jauna vadība. Par LNSF prezidenti ievēlēja līdzšinējo izpilddirektori **Ivetu Krazi** (attēlā 2. no labās). "Kopsoli" intervēja viņu par jauno situāciju un iecerēm.

Kādas ir jūsu pārdomas un emocijas, uzņemoties LNSF vadību?

Esmu gatava LNSF vadībai, jo pēdējo četru gadu lielāko daļu darbu veicu patstāvīgi, tāpēc pārzinu visas lietas. LNSF esmu darbojusies vairāk nekā 16 gadus. Tagad esmu apņēmusies būt laba kapteine savai komandai. Ar mani turpinās strādāt pašreizējie valdes locekļi no iepriekšējās valdes – **Guntars Beisons**, **Raitis Ozols**, **Gunta Vazdiķe** un jaunais valdes loceklis **Armands Hildebrants** (attēlā no labās).

Pagaidām esmu arī izpilddirektore. Protams, būs jāmeklē kāds sporta speciālists, kas man palīdzēs.

Kāds bija aizvadītais gads?

Šis gads Latvijai bija veiksmīgs – mūsu sportisti uzrādīja labus rezultātus Vasaras nedzirdīgo olimpiskajās spēlēs Samsunā. Sportistiem bija nodrošināti treneri, kuri daudz darba ieguldīja viņu sagatavošanā.

Kas mainīsies 2018. gadā? Kādas ir LNSF izaugsmes perspektīvas?

Grūti pateikt. Ļoti gribētos, lai klubu vadība čakli strādātu, lai sporta aktivitātēs tiktu iesaistīti jaunieši un vairāk dalībnieku, lai nākotnē Latvija startētu Eiropas, pasaules un Deaflympics sacensībās. Lai rastos iespēja komandas sastāvā iekļaut surdotulku un treneri.

Kas vēl aizņem jūsu laiku, izņemot darbu LNSF?

Paralēli darbam LNSF vadu ECDL datorkursu nodarbības personām ar dzirdes traucējumiem, studēju Latvijas Universitātē un strādāju Rīgas internātvidusskolā bērniem ar dzirdes traucējumiem.

Brīvajā laikā cenšos būt kustībā, ar draugiem un dēlu piedalīties dažādās skriešanas sacensībās, atlicināt laiku grāmatu lasīšanai. ▲

*Zigmārs Ungurs
Foto: no LNSF arhīva*

Pasākumi biedrībās 2018. gada janvārī

RĪGĀ

- 3., 10., 31.01 pl. 16 Laikrakstu un žurnālu apskats
 17.01 pl.16 1991. gada barikāžu dienu atcere
 24.01 pl. 16 Vieslektori „Kaķis - mūsmājās”

JELGAVĀ

- 13.01 pl. 13 Jelgavas grupa „Prāta spēle” (pie Kristapa Legzdiņa - viesu mājā)
 16., 30.01 pl. 17 Informatīvā diena (Skolotāju ielā 8)

SMILTENĒ

- 4.01 pl. 12 Pārrunas
 11., 25.01 pl. 12 Informācijas diena
 13.01 pl. 12 Atpūtai „Vau - vau - 2018”
 18.01 pl.12 Pārrunas „Barikāžu dienu atcerei”

ALŪKSNĒ

- 16., 30.01 pl. 12 Laikrakstu apskats
 20.01 pl. 12 Atpūtai - „Suņa gads - 2018”
 23.01 pl. 12 Nedzirdīgo ziņas
 26.01 pl. 12 Pārrunas

VALMIERĀ

- 4.01 pl. 14 Pārrunas „Sveiks, 2018. gads!”
 11.01 pl. 14 Laikrakstu apskats
 18.01 pl. 14 Stāstījums „Mani iespaidi Maltā”
 20.01 pl. 12 "Bērnu rīts"
 25.01 pl. 14 Info par nedzirdīgo dzīvi

LIEPĀJĀ

- 2., 9., 16., 23., 30.01 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats
 2., 9., 16., 30.01 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi

- 23.01 pl. 13 Barikāžu aizstāvju atcere

RĒZEKNĒ

- 9., 18., 23.01 pl. 12 Koplasišana „Sapratne”
 11., 30.01 pl. 12 Pārrunas „Vai tu zini?”
 16.01 pl. 12 Mutvārdu žurnāls „Gribam visu zināt!”
 18.01 pl. 12 Erudīcijas pēcpusdiena
 25.01 pl. 12 Pārrunas: Ko tu zini un proti?

DAUGAVPILĪ

- 9.01 pl. 13 Laikrakstu apskats
 11.01 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
 16.01 pl. 13 Laikrakstu apskats
 23.01 pl. 13 IK „Neziniši”
 25.01 pl. 13 Galda spēle
 30.01 pl. 13 „Asini prātu”

KULDĪGĀ

- 4., 11., 25.01 pl. 10 Vingrošana
 5., 30.01 pl. 12 Informatīvā diena
 8., 22.01 pl. 18 Dejošana
 10.01 pl. 11 Sieviešu klubiņš
 15.01 pl. 14 Videoatskats „Kuldīgas RB biedri 2017. gadā”
 20.01 pl. 12 Karnevāls

VENTSPILĪ

- 2.01 pl. 18 Pārrunas „Kā sagaidīts Jaunais gads”
 4., 11., 18., 25.01 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu apskats
 9.01 pl. 18 Pārrunas „Ko mēs gribam darīt”
 16.01 pl. 18 Pārrunas „1991.gada barikāžu atcere”
 23.01 pl. 18 Pārrunas „Par ekskursiju”
 30.01 pl. 18 Pārrunas „Kas bija aktuālākais notikums?”

Mīļi sveicam!

*Lai sākas laimīgs, veselīgs un interesants gads jūsu dzīvē!
 Lai ir daudz priecīgu dienu jūsu jubilejas gadā!*

85

28.01 Anna Anspoka,
Daugavpils

80

2.01 Vasilijs Depkovskis,
Rīgas

28.01 Faņa Siņkova, Rīgas

75

21.01 Andrievs Maldonis,
Rīgas

25.01 Andris Alnis, Rīgas

70

7.01 Nadežda Kislicka,
Rēzeknes

65

26.01 Eduards Doroškevičs,
Rīgas

60

4.01 Vasilijs Petrins, Rīgas
 13.01 Gaļina Maimesko,
Rīgas

55

1.01 Andris Ķirsons, Rīgas
 5.01 Sandra Bērziņa, Rīgas
 5.01 Irēna Rusmane,
Rīgas

11.01 Diāna Josta, Rīgas

26.01 Biruta Zeļenova,
Rīgas

31.01 Tatjana Mironova,
Daugavpils

50

27.01 Larisa Horina, Rīgas
 29.01 Sanita Dubrovskā,
Rīgas biedrība

Sēru vēstis

*Ikvienam Dievs savā laikā
 iezīmē ceļu,
 pa kuru viņam lemts iet...*

Mūžībā aizgājuši mūsu biedri:

† JELENA KEDERE -
MEILUS

(10.06.1962 - 24.11.
2017) un

† RŪDOLFS KAKTIŅŠ
(23.06.1923 -
13.11.2017).

Izsakām līdzjūtību ģimenei, tuviniekiem un draugiem. Lai vieglas smiltis!

LNS Rīgas biedrība

Informē LTV

Ziemsvētkos un Vecgadā LTV kā parasti pārraidīs dokumentālās un mākslas filmas ar subtitriem (skat. atzīmētās pārraides LTV programmā internetā: ltv.lsm.lv)

Ar subtitriem būs skatāmas arī Ministru prezidenta Māra Kučinska un Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa uzrunas Jaunajā gadā.

Kopsolī būs arī 2018. gadā!

Visi, kuri vēlas saņemt, turēt rokās un lasīt "Kopsolī" iespīestā variantā, var to pasūtīt:
 - savā dzīvesvietā (abonējot pastā) - 14,89 eiro;
 - Informācijas nodaļā un Rehabilitācijas centrā (jāpasūta uz vietas) - 13,44 eiro.

Visi LNS biedri bez maksas saņems "Kopsolī" elektroniskajā versijā.

Būsim kopā arī turpmāk!

ĪPAŠAIS SVEICIENS

*Kad kliņģeris smaržo un
 svecītes mirdz,
 Daudz laimes tad vēlu no visas
 sirds!*

Sātu sirsniņus laimes vēlējums ALBERTAM KOKINAM!
Ilga Balode, Usmas pagastā

**Nākamais
 numurs
 19. janvārī**